

Frank Šviger

Ja, Zevs, i družina s Olimpa

Bogovi i heroji pričaju grčke legende

© privat

Frank Šviger je rođen 1968. godine. Odrastao je u Holštajnu. Nakon završenih studija latinskog jezika i istorije, zaposlio se 1999. godine kao profesor u gimnaziji, u kojoj i dalje radi. Živi s porodicom u blizini Rendzburga. Objavio je nekoliko različitih istorijskih romana za decu i mlade.

Ramona Vulčner je rođena 1987. godine u Hajlbronu. Studirala je dizajn u Pforchajmu, a potom se preselila u jedno malo mesto između Diseldorf-a i Kelna. Bavi se produkcijom crtanih filmova, dečjih knjiga i razvijanjem igrica. Najviše voli da boravi u prirodi, igra se sa svojom blesavom mačkom i crta ili slika u svom blokčiću za skiciranje, koji uvek nosi sa sobom.

»FRANK ŠVIGER«

Ja, ZEVS, i družina S OLiMPA

Bogovi i heroji pričaju
»» grčke legende ««

Prevela
Ivana Dimitrijević

Ilustrovala
Ramona Vulčner

 vulkančić

Beograd, 2021.

Naslov originala:
Frank Schwieger
ICH, ZEUS, UND DIE BANDE VOM OLYMP
with illustrations by Ramona Wultschner

Copyright © 2017 dtv Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG, Munich/Germany
Translation copyright © for the Serbian edition 2021 Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-03975-7

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

PREDGOVOR

Jednog dana sam eksplodirao, ali zaista! Vikao sam po čitavom Olimpu i bacao oko sebe munje i gromove. Takvu oluju zemaljsku kuglu do tada nije videla. Gruvalo je i pucalo u svim krajevima sveta, pravi božanski vatromet.

Zašto sam tako ljut? Zato što mi vi, ljudi koji mi pripadate, idećete na živce. Već skoro tri hiljade godina umišljate da sve znate o nama. Tip po imenu Homer je počeo s tim još u staroj Grčkoj. Od tada svako veruje da bi mogao da piše o nama i smišlja poluistine, preokreće ili izmišlja o našim bogovima i herojima. A vi deca posle verujete u takve besmislice!

Međutim, s tim je gotovo, to mogu da vam garantujem. Došao je kraj brljotinama – JER SADA MI PRIČAMO!

Dodelio sam zadatak Hermesu da okupi moje najveće bogove i heroje i da oni lično ispričaju svoje priče. Tako da i vi konačno sazname ISTINU o nama, i to IZ PRVE RUKE. Hermes se uskoro vraća na Olimp, sa mnogo avantura u svojoj torbi. Ja sam delo obogatio krunišući ga svojom pričom na kraju. Tako je nastala predivna knjiga u kojoj konačno – konačno, konačno – ne стоји ništa drugo o nama osim istine i same istine, čitave istine, božanske i neuprljane istine.

Jao, nekom od vas je već palo na pamet da posumnja u ovu istinu! Samo da znate, ovde u mojoj palati na Olimpu nalazi se dovoljno pripremljenih munja i gromova, koje začas mogu veoma precizno da razbacam po svetu!

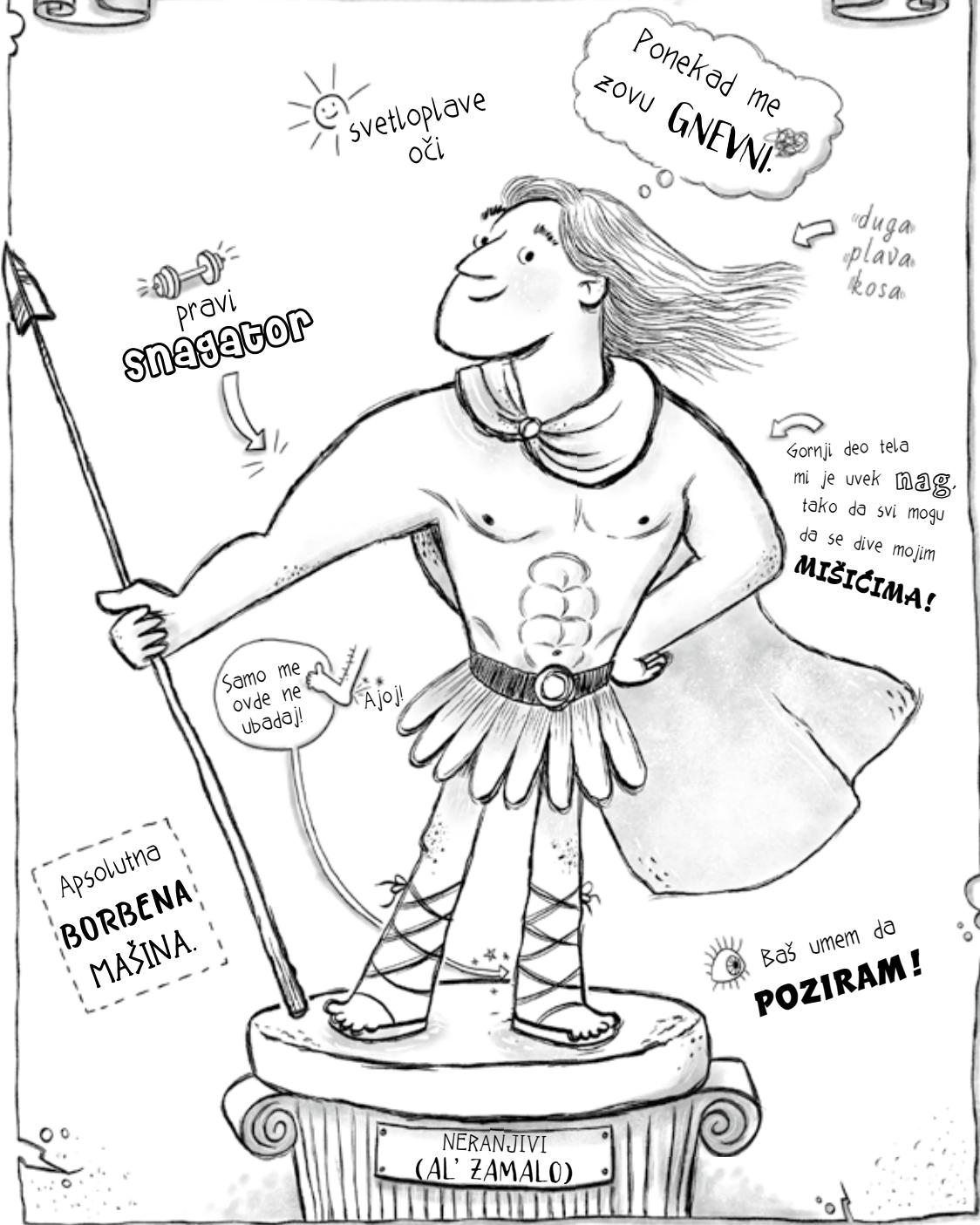
ZEUS
(kralj bogova)

SADRŽAJ

Ahil	7	Hefest	123
Afrodita	17	Hera	131
Apolon	27	Herakle	141
Arijadna	35	Hermes	151
Artemida	45	Medeja	163
Atina	53	Nausikaja	173
Dedal	63	Odisej	185
Demetra	73	Orfej	201
Didona	85	Penelopa	213
Dionis	93	Persej	227
Evropa	101	Prometej	237
Helena	111	Zevs	247

AHIL

OVÔ SAM JA

Ahil

Rimljani me
zovu još i
AHILEJ.

- smrtnik
 besmrtnik*

MOJA PORODICA

Moja majka je **Tetida, boginja mora**, a otac **Pelej**, veliki **HEROJ**. On je zapravo smrtan, tako da sam se i ja rodio kao smrtnik, iako je moja majka **besmrtna**. Stvarno je imala **PROBLEM** s tim, ali to ćete tek da vidite. Braće i sestara nemam, ali zato imam veoma **poznatog** pradedu: to je lično **Kralj bogova** - veliki **Zevs**. Naime, on je **deda** mog oca Peleja.

MOJ DOM JE

Tesalija, brdovita oblast na grčkom kopnu.

Moj otac je bio **kralj** Mirmidonaca.

ODLIČNO: UMEM DA

upotrebljavam **KOPLJE**, **ŠTIT** i **MAČ**. Ja sam zapravo **NAJVJEĆI** ratnik kog je stara grčka **IKADA** videla.
Ako negde **tutnji RAT**, jednostavno **MORAM** da budem tamo. Jedino tako mogu da steknem **ČAST** i **SLAVU** i da svoje ime učinim **besmrtnim**.

NIKAKO NE VOLIM

kada negde **besni RAT**, a ja ne mogu u njemu da učestvujem. To je prosto **nepodnošljivo**. I kad me neko ubode u **levu petu**, to isto **NE VOLIM** jer sam tu **jako, jako** osetljiv !!

Ovo je moja priča

Moja majka Tetida je mnogo želela besmrtnog sina. Sigurno to razumete jer sve majke brinu o svojoj deci, tako da je najbolje kada su ona besmrtna, jer onda ne može ništa da im se dogodi. I onda je ona rađala dete za detetom, ukupno sedmoro. Naravno, moja majka je želela da zna da li su besmrtna. I šta je uradila da to otkrije? Ubacivala je mališane u lonac s proključalom vodom. Nažlost, nijedno nije bilo besmrtno i zbog toga nemam nijednog brata ili sestru. Možda bih bio malo smireniji da sam odrastao s braćom i sestrama. Kao jedinac sam uvek mogao da radim šta sam želeo. Majka mi je skoro sve dozvoljavala, bila je zaluđena mnome.

Zbog čega i ja nisam bio ubačen u ključali lonac? Moj otac Pelej je to sprečio jer mu je bilo dosta da gubi decu odmah posle rođenja. Radovao se čak i smrtnom detetu, verovatno zato što je i sam bio smrtnik. Kada me je Tetida dovukla do lonca, on je napravio ogromnu scenu i oteo me iz njenih ruku. Dobro je da joj se otac tada suprotstavio, iako se to nije dešavalo često. Moja majka je ipak boginja i tu moj otac ne može mnogo šta da uradi. U svakom slučaju, sačuvao me je od ključale vode i zbog toga sam mu veoma zahvalan.

Konačno, oboje su tako dobili sina, iako smrtnog.

Moji roditelji me stvarno vole, to mogu da vam kažem. Posebno moja majka, koja me je ubrzo nakon rođenja odvela u podzemni svet. Ne, ne da bi me tamo ostavila, jer je onda svakako

mogla odmah da me ubaci u ključali lonac. Nagovarala je Hada, boga podzemnog sveta, da nas odvede do obale reke Stiks. Senke mrtvih su se sigurno začudile kada su jednog dana videle boginju mora kako plovi preko njih sa bebom u rukama. Nemam pojma šta su senke mislile o tome. Mogu li one uopšte da razmišljaju?

Stiks je velika reka koja protiče kroz Hadovo mračno carstvo. Ko se okupa u ovoj reci postane neranjiv. Koliko znam, ja sam jedini smrtnik koji se tu kupao. Dobro, kupanje je možda pogrešna reč, ipak tad još nisam umeo da plivam. Majka me je uhvatila za levu petu i umočila me u crnu vodu. Sigurno sam urlao, ali ako ništa drugo, to bar nije bila ključala voda. Držala me je za petu, ali nekako bez veze, tako da ona nije dotakla vodu. Zbog toga je moja leva peta jedino mesto na mom telu gde sam ranjiv. Jednom, dok sam još bio mladić, primetio sam to i ispričao majci, ali ona je mislila da to nije tako strašno. Od rane na peti još нико nije umro.

Kada sam imao sedam ili osam godina, morao sam da napustim našu Ftiotidu. Trebalo je nešto i da naučim i krenem u školu. Prvo sam se radovao kada su mi roditelji to ispričali. Ftiotida je, da budem iskren, dosadna brdovita oblast, a ja sam želeo da konično vidim svet. Ali kad su mi roditelji saopštili u kakvu školu ću ići, moja radost je splasla. Škola u koju je trebalo da pođem nalazila se u još zabačenijem čošku zabačenih brda, a učitelj će mi biti kentaur.

Da li znate šta je uopšte kentaur? Nadam se da vaš učitelj ne izgleda tako. Kentaur je konj s gornjim delom tela čoveka, ili možda čovek s donjim delom tela konja, dakle, čovek s četiri

konjske noge, kopitima i konjskim repom. Prilično sam siguran da je ovo prvo. Zanimljivo, majka je morala da primeni sve svoje veštine ubedjivanja da bi me odvela u tu školu. Kada sam tamo još saznao da bi trebalo da budem jedini učenik ovog učitelja-konja, napustila me je sva volja za odlaskom od kuće, ali i uprkos tome, otisao sam za ljubav svojih roditelja. I da budem iskren, nisam se pokajao.

Moj učitelj se zove Hiron, prilično je bio star, ali već nakon nekoliko dana nisam više obraćao pažnju na njegov izgled. Na lupkanje kopitima se nisam nikada potpuno navikao, kao ni na jabuke, omiljene konjske poslastice, koje su na sve strane padaće. Ali kentauri ne vole ništa drugo. Hiron je ipak bio izvrstan učitelj, rado ponavljam da je bio veoma mudar konj-čovek. Nije me učio samo da čitam, pišem i računam, istoriju i geografiju, ravanje, pesničenje, trčanje i bacanje diska – ne, Hiron je bio takođe izvrstan pesnik i muzičar, verovali ili ne.

Znao je bezbroj pesama napamet i sve njih sam morao da naučim da pevam, takođe i da ih sviram na liri. Svirao sam i krvavih prstiju od vežbanja, to mogu da vam kažem, i pevao kao Apolon lično. To nije bilo tako priyatno, jer sam se trudio i više nego što je bilo potrebno. Moj omiljen predmet su, naravno, bile borilačke veštine. Ah, kako sam ih voleo: streljaštvo, bacanje koplja, baranjanje mačem i štitom! Hiron me je naučio svim trikovima, a ja sam sve brzo savladavao. Bio sam dobar. I sve bolji i bolji. Ubrzo sam izmislio sopstvene trikove, kojima sam iznenadio i učitelja. Skoro da nije mogao da prestane da se čudi. Jednog dana je

odustao od podučavanja jer u tom predmetu nije više ništa novo mogao da me nauči. Bio sam jednostavno izuzetan.

Ipak, i školovanju je jednom morao doći kraj. Imao sam šesnaest godina kada me je konj-čovek poslao kući. Naučio me je svemu što je umeo i znao, a sada me čeka pravi život, tako mi je rekao.

Mnogo sam se radovao roditeljima. Poslednjih godina sam ih viđao povremeno u vrelim letnjim mesecima, kada sam bio na raspustu. Ali sada sam želeo duže da ostanem kod kuće i pripremim se da postanem kralj. Moj otac je došao u takve godine da se i na prvi pogled jasno vidi da će se u skorije vreme preseliti u podzemni svet. Majka je pak bila ista kao i uvek, jer boginje ne stare. Međutim, u Ftiotidi sam ostao samo dve godine jer se dogodila velika nesreća. Izbio je rat.

Agamemnon, najmoćniji kralj u celoj Grčkoj, okupio je najveće ratnike i spremao se da napadne Troju. To je moja šansa, pomislio sam kada je novost s malim zakašnjenjem dospela u našu brdsku oblast. Konačno rat! Konačno mogu da pokažem šta umem! Ali roditelji su imali druge planove. Naime, dok sam bio kod Hirona, majka je otišla kod proroka, da se rasпитa o mojoj budućnosti. Tipična majka – uvek zabrinuta. Prorok, naravno, nije tačno definisao šta će se dogoditi u budućnosti, proroci to nikad ne rade. Rekao joj je da će ili imati dug i srećan život s puno dece i unučića, nakon čega me se niko neće sećati, ili će umreti mlad, kao slavni ratnik, čije će ime čovečanstvo zauvek pamtitи.

Majka je želela da me zaštiti od prerane smrti, i dok je Agamemnon skupljaо Grke za pohod na Troju, poslala me je Likomedu, kralju malenog ostrva Skir. Tamo sam morao da nosim odeću za devojčice, što je, da vam kažem, bilo jako neprijatno. Kralj je, naime, imao dvanaest kćeri, s kojima je trebalo da živim i da se među njima skrivam, a da niko ne bi mogao da me nađe i odvuche u Troju. Drugi Grci su se, naravno, veoma zanimali za Ahila iz Tesalije. A zašto? Postojala je mudra izreka, koja kaže da bi Grci mogli da dobiju rat samo ako povedu i snažnog Ahila. Nemam pojma ko je to izrekao, ali po mom mišljenju je skroz na mestu. Pa, hoću i ja sa njima u rat! Slava i čast – božanstveno! Jedino što moji roditelji to nisu želeli, a pogotovo majka. Zabrinuta majka može baš da ide na živce.

Njima sam potreban. Agamemnon je poslao svoje ljude da me traže, odbija da krene u pohod bez mene, rat već besni, a veliki Ahil se vuče u odeći za devojčice na zabačenom ostrvu. Da li možete da zamislite kako se osećam?

Jednog dana je došlo važno poslanstvo u palatu mog drugog oca, kod kog sam bio u gostima. Pojavio se Odisej, kralj Itake, jedan od najблиžih Agamemnonovih poverenika. Odmah mi je bilo jasno šta traži, ili bolje rečeno, koga traži.

Sedeо je sa kraljem Likomedom u prostranoj sali. Razmenjivali su poklone, što je uobičajeno kod nas Grka, a nakon toga smo mi, kraljeve kćeri, bile pozvane da se predstavimo. Čoveče, koliko mi je samo bilo neprijatno! Prvi put izlazim na oči čuvenom Odiseju, ali s mindušama, sjajnom bisernom ogrlicom,

uloknanom kosom i crvenom haljinom. Hteo sam u zemlju da propadnem. Baš ti hvala, Mama!

– Ovo su moje kćeri – predstavio nas je Likomed – moj ponos!

– Hm, izbrojah trinaest – rekao je Odisej i odmerio nas kritički – a čuo sam da ih imate samo dvanaest.

Lukavi lisac, pomislio sam. Tačno zna šta se ovde dešava. Ali ja sam hrabro nastavio da se smeškam, baš kao i mojih dvanaest sestara.

– Ne, ne, trinaest ih je – lagao je Likomed. Obećao je mojoj majci da me neće odati. – One bi već morale da krenu, imaju... hm... časove.

– Onda im neću stajati na putu – rekao je lukavo Odisej. – Škola je važna. Ali, drage devojke, mislite o tome da treba da učite i za život, a ne samo za školu.

Likomedove kćeri su se zakikotale. Sva kraljevska deca su pomalo luckasta. Ja sam se suptilno krio pozadi.

– Jedna od tvojih čerki je prilično visoka, Likomede. Ona plavuša tamo pozadi – lukavo se nacerio Odisej. – Izgleda veoma snažno, vidim da ima i jake ruke, što uopšte nije tipično za žensku čeljad.

– Da, da, to je Ahileja, moja najstarija čerka. Ona malo odskače od ostalih. Nego, požurite, devojke, učitelji ne vole da čekaju!

– Stani! – povika Odisej. – Imam poklone i za tvoje čerke, kako i dolikuje.

Zazviždao je. Ušla su dva roba s velikim sandukom i poređali poklone na sto. Tu su bile lutke, narukvice, lepe tkanine,

ogledala, boćice različitih parfema i kreme – ali i jedan šlem i sjajni oštri mač. Šetali smo oko stola, moje sestre su grabile lutke, nakit, parfeme – a ni ja nisam više mogao da izdržim.

Stavio sam šlem na glavu, spakovao mač i njime zamahnuo u prostranoj dvorani. Devojke su, zatečene, vrisnule, i sklonile se u stranu. Konačno imam mač u rukama! I tako je lep i oštar. I savršeno pristaje ruci.

Odisej mi se zlobno nacerio.

– Likomede, prijatelju moj – rekao je – dozvoljavaš li da na trenutak porazgovaram s ovom snažnom, hm, curom?

Kralj je poraženo oborio glavu. – Obojica znamo da to nije devojka, zar ne?

– I ja bih rekao – reče Odisej. – Dođi, Ahile, moramo da porazgovaramo o nečemu važnom.

– Vrlo rado! – povikao sam i pocepao haljinu. – Kada krećemo na Troju?

– Brod polazi sutra ujutru. Mi Grci se sastajemo u Aulidi, ostali tamo već čekaju. I tebe, naravno, ali i ratnike Mirmidonce.

– Ali njih će predvoditi moj otac.

– Žao mi je, mladiću, ali tvoj otac Pelej, veliki heroj, preminuo je pre mesec dana. Bio je veoma star i bolestan. Zar vesti nisu stigle ovde?

– Ne – rekao sam i duboko uzdahnuo. Na trenutak me je preplavila tuga. Zatim sam ponovo osetio volju za borbom i već sam mogao da vidim besmrtnu slavu kojom ću dotaći zvezde.

– Dođi – rekao sam Odiseju – želimo da popričamo.

AFRODITA

LOVO SAM JA

Afrodita

- smrtnica
 besmrtnica *

Rimljani
me zovu
"Venera"

MOJA PORODICA

Nisam nikada uspela da saznam ko su mi roditelji.

Udata sam za **Hefesta**, boga kovača.

Hefest je prilično mrzovoljan lik, pritom najveći deo svog vremena provodi u **kovačnicama** i zbog toga skoro da **nema vremena** za mene. Da li je čudno što nisam verna svom mužu?

Imam **Mnogo** dece, a svu sa svojim ljubavnicima.

Moje najpoznatije dete je **Eros**, mali bog ljubavi,

koji je poznatiji kao **Amor**. Ima **krila** na leđima, i kada nekoga pogodi streлом, taj se **odmah** zaljubi do ušiju u prvog koga sreće.

MOJ DOM JE

planina bogova Olimp. Iako imam svoju **palatu**, ne
zadržavam se tamo toliko često. Najviše volim da lutam
po okolini sa **sinom** ili s nekim **ljudovnikom**,
pogotovo po **Kipru**, koji mi je omiljeno ostrvo.

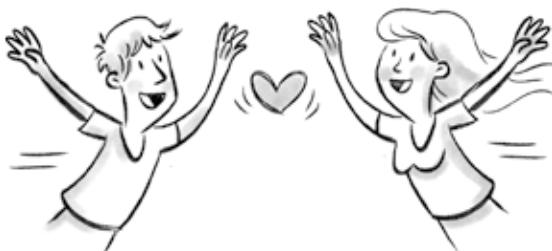
ODLIČNO: UMEM DA

donosim **ljudav** u svet. Zar postoji lepši zadatak?
Gde god se pojavit, ljudima (a ponekad i bogovima)
zacrvene se uši i oznoje ruke.

NIKAKO NE VOLIM

mržnju i svađu, Ubistvo i smrt, RAT
i nasilje. Psovanje i kukanje, i uopšte bilo
kakve mrzvoljne i loše raspoložene ljudi (i bogove), koji
ne umeju da vole, jer to svima **otežava život**. Kad bi
bilo po **mom**, ceo svet bi bio ispunjen **ljudavlju**.
Zar to ne bi bilo predivno?

Ovo je moja priča

Nikada nisam uspela da saznam ko su mi roditelji. Ponekad bih sumnjala da bi Zevs, kralj svih bogova, mogao da bude moj otac. Jednom se čudno ponašao prema Dioni, jednoj beznačajnoj boginji, koja sad vrlo retko svraća kod nas na Olimp. Diona i ja ličimo, dakle, možda mi je ona majka. Uvek kada pričam o svom poreklu s njom ili Zevsom, oni se samo smeškaju, ali čute.

Neki tvrde da sam rođena iz morske pene, tek tako, a zatim doplivala na velikoj školjki do ostrva, ili na Kiteru ili na Kipar, i tamo izašla na kopno. Neobična priča... U svakom slučaju, izgleda da se u mom poreklu krije nekakva zagonetka koju, verovatno, nikad neću uspeti da rešim.

Ali neću da vam dosađujem nerešivim zagonetkama, radije bih da vam ispriovedam priču koja pokazuje kolika je moć boginje ljubavi i same ljubavi.

Ona počinje dana kada su se Pelej i Tetida venčali. Već ste čuli za njih, jer oni su roditelji onog hvalisavca Ahila. Zevs je sve bogove i boginje pozvao u svoju palatu, u kojoj se održavala proslava. Sve osim boginje svade Eride. Nju niko ne želi u svojoj blizini, a kamoli na venčanju. Ipak, Erida je nekako doznala za venčanje, ali i da nije na listi gostiju, i to ju je prilično naljutilo, iako je ona uvek izuzetno loše raspoložena. Odlučila je da nam potpuno upropasti proslavu, što joj je odlično pošlo za rukom,